സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (വൈഷ്ണവഖണ്ഡഃ)/കാർതികമാസമാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ 09

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/h3d

.. വാലഖില്യാ ഊചുഃ .. ..

കൃഷ്ണഃ പ്രോവാച ധർമായ ദ്വാദശീം വത്സസംജ്ഞിതാമ്..

ഗോധൂലികാലസംയുക്താ ദ്വാദശീ വത്സപൂജനേ..1..

വത്സപൂജാ വടേ ചൈവ കർതവ്യാ പ്രഥമേഽഹനി ..

സവത്സാം തുല്യവർണാം ച ശീലിനീം ഗാം പയസ്വിനീമ് ..

ചംദനാദിഭിരാലിപ്യ പുഷ്പമാലാഭിരർചയേത് .. 2 ..

തദ്ദിനേ തൈലപക്വം ച സ്ഥാലീപക്വം യുധിഷ്ഠിര ..

ഗോക്ഷീരം ഗോഘൃതം ചൈവ ദധിക്ഷീരം ച വർജയേത് .. 3 ..

ദിനാംതേ സൂര്യബിംബാർധാദുഭയത്ര ഘടീദലമ് ..

തതോ നീരാജനം കാര്യം നിരീക്ഷേച്ച ശുഭാഽശുഭമ് .. 4 ..

നാനാദീപാൻപ്രകല്പ്യാഽഽദൗ സ്വർണപാത്രാദി സംസ്ഥിതാൻ ..

നീരാജയേദ്ദീപപൂർവം നിരീക്ഷേത ശുഭാഽശുഭമ് ..5..

ലാപയിത്വാ സർവദീപാനുത്തരാഭിമുഖാന്ന്യസേത് ..

മുഖ്യാ ദീപാ നവ പ്രോക്താ അന്യാനപി ച കല്പയേത് .. 6 ..

ജ്വാലാ ചേദ്ദക്ഷിണാസംസ്ഥാ സതേജസ്കാ ശിഖാന്വിതാ ..

സ്ഥിരാ ചേത്സൗഖ്യദാ പ്രോക്താ വിപരീതാ തു ദുഃഖദാ .. 7 ..

കാർതികേ കൃഷ്ണപക്ഷേ തു ദ്വാദശ്യാദിഷു പംചസു ..

തിഥിഷൂക്തഃ പൂർവരാത്രേ നൃണാം നീരാജനാവിധിഃ .. 8 ..

പക്ഷം സംസൂചയത്യാദിർദ്വിതീയോ മാസമേവ ച ..

തൃതീയ ഋതുമേവേഹ ചതുർഥസ്ത്വയനം തഥാ ..

വർഷം തു പംചമോ ദീപഃ ശുഭാശുഭം വിനിർണയേത് .. 9 ..

സൂര്യാംശസംഭവാ ദീപാ അംധകാരവിനാശകാഃ ..

ത്രികാലേ മാം ദീപയംതു ദിശംതു ച ശുഭാഽശുഭമ്.. .. 2.4.9.10 ..

അഭിമംത്ര്യ ച മംത്രേണ തതോ നീരാജയേത്ക്രമാത് .. 11 ..

ആദൗ ദേവാംസ്തതോ വിപ്രാൻഹസ്തിനശ്ച തുരംഗമാൻ ..

ജ്യേഷ്ഠാഞ്ച്ഛ്രേഷ്ഠാഞ്ജഘന്യാംശ്ച മാതൃമുഖ്യാശ്ച യോഷിതഃ .. 12 ..

തതോ നീരാജിതാന്ദീപാൻസ്വസ്വസ്ഥാനേഷു വിന്യസേത് ..

രൂക്ഷൈർലക്ഷ്മീവിനാശഃ സ്യാച്ഛ്വേതൈരന്നക്ഷയോ ഭവേത് ..

അതിരക്തേഷു യുദ്ധാനി മൃത്യുഃ കൃഷ്ണശിഖേഷു ച .. 13 ..

ഏകാംഗീനാമ ഗോപാലാ തയൈതച്ച വ്രതം കൃതമ് ..

ധനധാന്യസമായുക്താ ജാതാ വർഷത്രയേണ സാ .. 14 .. *

തസ്മാദ്ഗോപൂജനം കാര്യം ദ്വാദശ്യാം കാർതികസ്യ തു ..

ഏതദ്ഗോവ്രതമാഹാത്മ്യം ശ്രുത്വാ കുർവംതി യേ നരാഃ .. 15 ..

തേ ഗോവ്രതപ്രഭാവേന ന ഗോഭിർവിച്യുതാ ഭുവി ..

ഗോഽപരാധഃ കൃതോ യഃ സ്യാത്സ വ്രതാദ്വിലയം വ്രജേത് .. 16 ..

.. വാലഖില്യാ ഊചുഃ .. ..

കൃഷ്ണപക്ഷേ ചതുർദശ്യാം മാസി ചാഽഽശ്വയുജേ തഥാ ..

ദീപോത്സവ സമീപേ തു വ്രതമേതത്സമാചരേത് .. 17 ..

പ്രാതഃ സ്നാത്വാ ത്രയോദശ്യാം കൃത്വാ വൈ ദംതധാവനമ്..

ത്രിരാത്രനിയമം കൃത്വാ ഗോവിംദേ ഭക്തിതത്പരഃ .. 18 ..

കാര്യ ഏതദ്വ്രതസ്യാംതേ തഥാ ഗോവർദ്ധനോത്സവഃ ..

ത്രിമുഹൂർതാഽധികാ ഗ്രാഹ്യാ പരവേധോ ന ദോഷഭാക് .. 19 ..

ആശ്വിനസ്യാഽസിതേ പക്ഷേ ത്രയോദശ്യാം നിശാമുഖേ ..

യമദീപം ബലിം ദദ്യാദപമൃത്യുർവിനശ്യതി .. 2.4.9.20 ..

പുരാ ഹേമനകസ്യൈവ ബാലകശ്ചാഽപമൃത്യുതഃ ..

മുക്തോഭൂദാശ്വിനേ കൃഷ്ണത്രയോദശ്യാം ദയാവശാത് .. 21 .. ..

.. ദൂതാ ഊചുഃ .. ..

യഥാ ന ജീവിതാദ്ഭ്രശ്യേദീദൃശേ തു മഹോത്സവേ ..

തഥോപായം ബ്രൂഹി യമ കൃപാം കൃത്വാഽസ്മദഗ്രതഃ .. 22 ..

.. യമ ഉവാച ..

ആശ്വിനസ്യാഽസിതേ പക്ഷേ ത്രയോദശ്യാം നിശാമുഖേ ..

പ്രതിവർഷം തു യോ ദദ്യാദ്ഗൃഹദ്വാരേ സുദീപകമ് .. 23 ..

മന്ത്രേണോഽനേന ഭോ ദൂതാഃ സമാനേയഃ സ നോത്സവേ ..

പ്രാപ്തേഽപമൃത്യാവപി ച ശാസനം ക്രിയതാം മമ .. 24 ..

മൃത്യുനാ പാശദംഡാഭ്യാം കാലേന ച മയാ സഹ ..

ത്രയോദശ്യാം ദീപദാനാത്സൂര്യജഃ പ്രീയതാമിതി .. 25 ..

മന്ത്രേണാനേന യോ ദീപം ദ്വാരദേശേ പ്രയച്ഛതി ..

ഉത്സവേ ചാഽപമൃത്യോശ്ച ഭയം തസ്യ ന ജായതേ .. 26 ..

.. വാലഖില്യാ ഊചുഃ .. ..

പൂർവവിദ്ധചതുർദശ്യാമാശ്വിനസ്യ സിതേതരേ ..

പക്ഷേ പ്രത്യൂഷസമയേ സ്നാനം കുര്യാത്പ്രയത്നതഃ .. 27 ..

അരുണോദയതോഽന്യത്ര രിക്തായാം സ്നാതി യോ നരഃ ..

തസ്യാഽബ്ദികഭവോ ധർമോ നശ്യത്യേവ ന സംശയഃ .. 28 ..

തഥാ കൃഷ്ണചതുർദശ്യാമാശ്വിന്യേഽർകോദയേ സുരാഃ ..

യാമിന്യാഃ പശ്ചിമേ യാമേ തൈലാഭ്യംഗോ വിശിഷ്യതേ .. 29 ..

യദാ ചതുർദശീ ന സ്യാദ്ദ്വിദിനേ ചേദ്വിധൂദയേ ..

ദിനദ്വയേ ഭവേച്ചാഽപി തദാ പൂർവൈവ ഗൃഹ്യതേ .. 2.4.9.30 ..

ബലാത്കാരാദ്ധഠാദ്വാഽപി ശിഷ്ടത്വാന്ന കരോതി ചേത് ..

തൈലാഭ്യംഗം ചതുർദശ്യാം രൗരവം നരകം വ്രജേത് ..31..

തൈലേ ലക്ഷ്മീർജലേ ഗംഗാ ദീപാവല്യാശ്ചതുർദശീമ് ..

പ്രാതഃസ്നാനം ഹി യഃ കുര്യാദ്യമലോകം ന പശ്യതി .. 32 ..

അപാമാർഗമഥോ തുംബീം പ്രപുന്നാഡമഥാഽപരമ് ..

ഭ്രാമയേത്സ്നാനമധ്യേ തു നരകസ്യ ക്ഷയായ വൈ .. 33 ..

വാരത്രയം ത്രിവാരം ച പഠിത്വാ മന്ത്രമുത്തമമ് .. 34 ..

സീതാലോഷ്ടസമായുക്ത സകംടകദലാന്വിത ..

ഹര പാപമപാമാർഗ ഭ്രാമ്യമാണഃ പുനഃ പുനഃ ..

അപാമാർഗം പ്രപുന്നാഡം ഭ്രാമയേച്ഛിരസോപരി .. 35 ..

സ്നാത്വാർദ്രവാസസാ ദദ്യാദ്ദീപകം മൃത്യുപുത്രയോഃ ..

ശുനകൗ ശ്യാമശബലൗ ഭ്രാതരൗ യമസേവകൗ ..

തുഷ്ടൗ സ്യാതാം ചതുർദശ്യാം ദീപദാനേന മൃത്യുജൗ .. 36 ..

ഇഷ്ടവംധുജനൈഃ സാർദ്ധമേതത്സ്നാനം സമാചരേത് ..

സ്നാനാംഗതർപണം കൃത്വാ യമം സംതർപയേത്തതഃ.. 37 ..

യമായ ധർമരാജായ മൃത്യവേ ചാഽന്തകായ ച ..

വൈവസ്വതായ കാലായ സർവഭൂതക്ഷയായ ച .. 38 ..

ഔദുംബരായ ദധ്നായ നീലായ പരമേഷ്ഠിനേ ..

വൃകോദരായ ചിത്രായ ചിത്രഗുപ്തായ തേ നമഃ .. 39 ..

ചതുർദശൈതേ മന്ത്രാഃ സ്യുഃ പ്രത്യേകം ച നമോഽന്വിതാഃ ..

ഏകൈകേന തിലൈർമിശ്രാന്ദദ്യാത്ത്രീനുദകാഞ്ജലീൻ .. 2.4.9.40 ..

യജ്ഞോപവീതിനാ കാര്യം പ്രാചീനാവീതിനാഽഥവാ ..

ദേവത്വം ച പിതൃത്വം ച യമസ്യാഽസ്തി ദ്വിരൂപതാ .. 41 ..

ജീവത്പിതാഽപി കുർവീത തർപണം യമഭീഷ്മയോഃ ..

നരകായ പ്രദാതവ്യോ ദീപഃ സംപൂജ്യ ദേവതാഃ .. 42 ..*

അത്രൈവ ലക്ഷ്മീകാമസ്യ വിധിഃ സ്നാനേ മയോച്യതേ ..

ഇഷേ ഭൂതേ ച ദർശേ ച കാർതികേ പ്രഥമേ ദിനേ .. 43 ..

യദാ സ്നാതി തദാഽഭ്യംഗസ്നാനം കുര്യാദ്വിധൂദയേ.

ഊർജ്ജശുക്ലദ്വിതീയായാം തിഥൗ ച സ്വാതിയുഗ്മഗേ .. 44 ..

മാനവോ മംഗലസ്നായീ നൈവ ലക്ഷ്മ്യാ വിയുജ്യതേ ..

ദീപൈർനീരാജനാദത്ര സൈഷാ ദീപാവലിഃ സ്മൃതാ .. 45 ..

ഇംദുക്ഷയേഽപി സംക്രാതൗ രവൗ പാതേ ദിനക്ഷയേ ..

അത്രാഽഭ്യംഗോ ന ദോഷായ പ്രാതഃ പാപാഽപനുത്തയേ .. 46 ..

മാഷപത്രസ്യ ശാകം വൈ ഭുക്ത്വാ തസ്മിന്ദിനേ നരഃ ..

പ്രേതാഖ്യായാം ചതുർദശ്യാം സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ ..47..

ഇഷാസിതചതുർദശ്യാമിന്ദുക്ഷയതിഥാവപി ..

ദർശാദൗ സ്വാതിസംയുക്തേ തദാ ദീപാവലിർഭവേത് .. 48 ..

കുര്യാത്സംലഗ്നമേതച്ച ദീപോത്സവദിനത്രയമ് ..

മഹാരാജോ ബലിഃ പ്രോക്തസ്തുഷ്ടേന ഹരിണാ തഥാ .. 49 ..

വരം യാചസ്വ ഭദ്രം തേ യദ്യന്മനസി വർതതേ ..

ഇതി വിഷ്ണുവചഃ ശ്രുത്വാ ബലിർവചനമബ്രവീത് .. 2.4.9.50 ..

ആത്മാർഥം കിം യാചനീയം സർവം ദത്തം മയാ തഥാ ..

ലോകാർഥം യാചയിഷ്യാമി ശക്തശ്ചേദ്ദേഹി തച്ച മേ .. 51 ..

മയാഽദ്യ തേ ധരാ ദത്താ വാമനച്ഛദ്മരൂപിണേ ..

ത്രിഭിഃ പദൈസ്ത്രിദിവസൈഃ സാ ചാഽഽക്രാംതാ യതസ്ത്വയാ .. 52 ..

തസ്മാദ്ഭൂമിതലേ രാജ്യമസ്തു ഘസ്രത്രയേ ഹരേ .. 53 ..

മദ്രാജ്യേ യേ ദീപദാനം ഭുവി കുർവംതി മാനവാഃ ..

തേഷാം ഗൃഹേ തവ സ്ത്രീയം സദാ തിഷ്ഠതു സുസ്ഥിരാ .. 54 ..

മമ രാജ്യേ ഗൃഹേ യൈഷാമംധകാരഃ പതിഷ്യതി ..

ലക്ഷ്മീസംതാനാംധകാരഃ സദാ പതതു തദ്ഗൃഹേ .. 55 ..

ചതുർദശ്യാം ച യേ ദീപാന്നരകായ ദദംതി ച ..

തേഷാം പിതൃഗണാഃ സർവേ നരകേ ന വസംതി ച .. 56 ..

ബലിരാജ്യം സമാസാദ്യ യൈർന ദീപാവലിഃ കൃതാ ..

തേഷാം ഗൃഹേ കഥം ദീപാഃ പ്രജ്വലിഷ്യംതി കേശവ .. 57 ..

ബലിരാജ്യേ തു യേ ലോകാഃ ശോകാഽനുത്സാഹകാരിണഃ ..

തേഷാം ഗൃഹേ സദാ ശോകഃ പതേദിതി ന സംശയഃ .. 58 ..

ചതുർദശീത്രയേ രാജ്യം ബലേരസ്ത്വിതി യാചയേത് ..

പുരാ വാമനരൂപേണ പ്രാർഥയിത്വാ ധരാമിമാമ് ..

ദദാവതിഥയേംദ്രായ ബലിം പാതാലവാസിനമ് .. 59 ..

ദത്തം ദൈത്യപതേരിത്ഥം ഹരിണാ തദ്ദിനത്രയമ് ..

തസ്മാന്മഹോത്സവം ചാത്ര സർവഥൈവ ഹി കാരയേത് .. 2.4.9.60 ..

മഹാരാത്രിഃ സമുത്പന്നാ ചതുർദശ്യാം മുനീശ്വരാഃ ..

അതസ്തദുത്സവഃ കാര്യഃ ശക്തിപൂജാപരായണൈഃ .. 61 ..

ബലിരാജ്യം സമാസാദ്യ യക്ഷഗംധർവകിന്നരാഃ ..

ഔഷധ്യശ്ച പിശാചാശ്ച മംത്രാശ്ച മണയസ്തഥാ .. 62 ..

സർവ ഏവ പ്രഹൃഷ്യംതി നൃത്യംതി ച നിശാമുഖേ ..

തത്തന്മംത്രാശ്ച സിദ്ധ്യംതി ബലിരാജ്യേ ന സംശയഃ .. 63 ..

ബലിരാജ്യം സമാസാദ്യ യഥാ ലോകാഃ സുഹർഷിതാഃ ..

തഥാ തദ്ദിനമധ്യേ തു ലോകാഃ സ്യുർഹർഷിതാ ഭൃശമ് .. 64 ..

തുലാസംസ്ഥേ സഹസ്രാംശൗ പ്രദോഷേ ഭൂതദർശയോഃ ..

ഉൽകാഹസ്താ നരാഃ കുര്യുഃ പിതൄണാം മാർഗദർശനമ് .. 65 ..

നരകസ്ഥാസ്തു യേ പ്രേതാസ്തേ മാർഗം തു വ്രതാത്സദാ ..

പശ്യംത്യേവ ന സംദേഹഃ കാര്യോഽത്ര മുനിപുംഗവൈഃ .. 66 ..

ആശ്വിനേ മാസി ഭൂതാദിതിഥയഃ കീർതിതാസ്ത്രയഃ..

ദീപദാനാദികാര്യേഷു ഗ്രാഹ്യാ മധ്യാഹ്നകാലികാഃ .. 67 ..

യദി സ്യുഃ സംഗവാദർവാഗേതാശ്ച തിഥയസ്ത്രയഃ ..

ദീപദാനാദികാര്യേഷു കർതവ്യാഃ പൂർവസംയുതാഃ .. 68 ..

.. ഋഷയ ഊചുഃ ..

കൗമോദിന്യാസ്തു മാഹാത്മ്യം പ്രഷ്ടുമിച്ഛാമഹേ ദ്വിജാഃ ..

തസ്മിന്ദിനേ തു കിം ഭോജ്യം കസ്യ പൂജാം തു കാരയേത് .. 69 ..

കിമർഥം ക്രിയതേ സാ തു തസ്യാഃ കാ ദേവതാ ഭവേത് ..

കിം ച തത്ര ഭവേദ്ദേയം കിം ന ദേയം വിശേഷതഃ..2.4.9.70..

പ്രഹർഷഃ കോऽത്ര നിർദിഷ്ടഃ ക്രീഡാ കാऽത്ര പ്രകീർതിതാ ..

ദീപാവല്യാഃ ഫലം സർവം വദന്തു ഋഷിസത്തമാഃ .. 71 ..

.. വാലഖില്യാ ഊചുഃ .. ..

തതഃ പ്രഭാത സമയേ ത്വമായാം തു മുനീശ്വരാഃ ..

സ്നാത്വാ ദേവാൻപിതൄൻഭക്ത്യാ സംപൂജ്യാऽഥ പ്രണമ്യ ച .. 72 ..

കൃത്വാ തു പാർവണശ്രാദ്ധം ദധിക്ഷീരഘൃതാദിഭിഃ ..

ദിവാ തത്ര ന ഭോക്തവ്യമൃതേ ബാലാതുരാജ്ജനാത് .. 73 ..

തതഃ പ്രദോഷസമയേ പൂജയേദിംദിരാം ശുഭാമ് ..

കുര്യാന്നാനാവിധൈർവസ്ത്രൈഃ സ്വച്ഛം ലക്ഷ്മ്യാശ്ച മണ്ഡപമ് .. 74 ..

നാനാപുഷ്പൈഃ പല്ലവൈശ്ച ചിത്രൈശ്ചാऽപി വിചിത്രിതമ് ..

തത്ര സംപൂജയേല്ലക്ഷ്മീം ദേവാംശ്ചാऽപി പ്രപൂജയേത് .. 75 ..

സംപൂജ്യാ ദേവനാര്യോऽപി വഹുഭിശ്ചോപചാരകൈഃ ..

പാദസംവാഹനം കുര്യാല്ലക്ഷ്മ്യാദീനാം തു ഭക്തിതഃ .. 76 ..

അസ്മിന്നഹനി സർവേऽപി വിഷ്ണുനാ മോചിതാഃ പുരാ ..

ബലികാരാഗൃഹാദ്ദേവാ ലക്ഷ്മീശ്ചാऽപി വിമോചിതാ .. 77 ..

ലക്ഷ്മ്യാ സാർദ്ധം തതോ ദേവാ ജഗ്മുഃ ക്ഷീരോദധൗ പുനഃ ..

പ്രസുപ്താ ബഹുകാലം തേ സുഖം തസ്മാന്മുനീശ്വരാഃ..78..

രചനീയാഃ സൂത്രഗർഭാഃ പര്യംകാശ്ച സുതൂലികാഃ ..

ദുഗ്ധഫേനോപമൈർവസ്ത്രൈരാസ്തൃതാശ്ച യഥാദിശമ് .. 79 ..

സ്ഥാപയേത്താൻസു[illegible]ല്ലക്ഷ്മീം വേദഘോഷസമന്വിതഃ ..

ലക്ഷ്മീർദൈത്യഭയാന്മുക്താ സുഖം സുപ്താംബുജോദരേ ..2.4.9.80..

അതോऽത്ര വിധിവത്കാര്യാ തുഷ്ട്യൈ തു സുഖസുപ്തികാ ..

തദഹനി പദ്മശയ്യാം യഃ പദ്മാസൗഖ്യവിവൃദ്ധയേ .. 81 ..

കുര്യാത്തസ്യ ഗൃഹം മുക്ത്വാ തത്പദ്മാ ക്വാऽപി ന വ്രജേത് ..

ന കുർവംതി നരാ ഇത്ഥം ലക്ഷ്മ്യാ യേ സുഖസുപ്തികാമ് .. 82 ..

ധനചിന്താ വിഹീനാസ്തേ കഥം രാത്രൗ സ്വപംതി ഹി ..

തസ്മാത്സർവപ്രയത്നേന ലക്ഷ്മീം സംപൂജയേന്നരഃ .. 83 ..

സ തു ദാരിദ്ര്യനിർമുക്തഃ സ്വജാതൗ സ്യാത്പ്രതിഷ്ഠിതഃ ..

ജാതിപത്രലംവഗൈലാത്വക്കർപൂരസമന്വിതമ് .. 84 ..

പാചയിത്വാ ഗവ്യദുഗ്ധം സിതാം ദത്ത്വാ യഥോചിതാമ് ..

ലഡ്ഡുകാംസ്തസ്യ കുർവീത താംശ്ച ലക്ഷ്മ്യൈ സമർപയേത് .. 85 ..

അന്യച്ചതുർവിധം ഭക്ഷ്യം ദദ്യാച്ഛ്രീഃ പ്രീയതാമിതി ..

അപ്രബുദ്ധേ ഹരൗ പൂർവം സ്ത്രീഭിർലക്ഷ്മീം പ്രബോധയേത് .. 86 ..

പ്രബോധസമയേ ലക്ഷ്മീം ബോധയിത്വാ ഭുനക്തി യാ ..

പുമാന്വാ വത്സരം യാവല്ലക്ഷ്മീസ്തം നൈവ മുഞ്ചതി .. 87 ..

അഭയം പ്രാപ്യ വിപ്രേഭ്യോ വിഷ്ണുഭീതാഃ സുരദ്വിഷഃ ..

ക്ഷീരാബ്ധൗ തുഷ്ടുവുർജ്ഞാത്വാ സുപ്താം പദ്മാശ്രിതാം ശ്രിയമ് .. 88 ..

ത്വം ജ്യോതിഃ ശ്രീരവീന്ദ്വഗ്നിവിദ്യുത്സൗവർണതാരകാഃ ..

സർവേഷാം ജ്യോതിഷാം ജ്യോതിർദീപജ്യോതിഃസ്ഥിതേ നമഃ .. 89 ..

യാ ലക്ഷ്മീർദിവസേ പുണ്യേ ദീപാവല്യാം ച ഭൂതലേ ..

ഗവാം ഗോഷ്ഠേ തു കാർതിക്യാം സാ ലക്ഷ്മീർവരദാ മമ .. 2.4.9.90 ..

ദീപദാനം തതഃ കുര്യാത്പ്രദോഷേ ച തഥോല്മുകമ് ..

ഭ്രാമയേത്സ്വസ്യ ശിരസി സർവാഽരിഷ്ടനിവാരണമ് .. 91 ..

ദീപവൃക്ഷാസ്തഥാ കാര്യാഃ ശക്ത്യാ ദേവഗൃഹാദിഷു ..

ചതുഷ്പഥേ ശ്മശാനേ ച നദീപർവതവേശ്മസു .. 92 ..

വൃക്ഷമൂലേഷു ഗോഷ്ഠേഷു ചത്വരേഷു ഗൃഹേഷു ച ..

വസ്ത്രൈഃ പുഷ്പൈഃ ശോഭിതവ്യാ രാജമാർഗസ്യ ഭൂമയഃ .. 93 ..

സർവം പുരമലംകൃത്യ പ്രദോഷേ തദനന്തരമ് ..

ബ്രാഹ്മണാൻഭോജയിത്വാഽഽദൗ സംഭോജ്യ ച ബുഭുക്ഷിതാൻ.. 94 ..

അലംകൃതേന ഭോക്തവ്യം നവവസ്ത്രോപശോഭിനാ ..

തതോഽപരാഹ്നസമയേ ഘോഷയേന്നഗരം നൃപഃ .. 95..

അദ്യ രാജ്യം ബലേർലോകാ യഥേച്ഛം ക്രീഡ്യതാമിതി ..

യഥേച്ഛം ക്രീഡതാം ബാലാ ഇത്യാജ്ഞാപ്യ നൃപേണ തു .. 96 ..

തേഭ്യോ ദദ്യാത്ക്രീഡനകം തതഃ പശ്യേച്ഛുഭാശുഭ്യ ..

ബലിരാജ്യേ പ്രകർതവ്യം യദ്യന്മനസി വർതതേ .. 97 ..

ജീവഹിംസാ സുരാപാനമഗമ്യാഗമനം തഥാ ..

ചൗര്യം വിശ്വാസഘാതശ്ച പംചൈതാനി മുനീശ്വരാഃ ..

ബലിരാജ്യേ തു നരകദ്വാരാണ്യുക്താനി സംത്യജേത് .. 98 ..

തതോഽർദ്ധരാത്രസമയേ സ്വയം രാജാ വ്രജേത്പുരമ് ..

അവലോകയിതും രമ്യം പദ്ഭ്യാമേവ ശനൈഃശനൈഃ ..

ബലിരാജ്യപ്രമോദം ച ദൃഷ്ട്വാ സ്വഗൃഹമാവ്രജേത് .. 99 ..

ഏവം ഗതേ നിശീഥേ ച ജനേ നിദ്രാർദ്ധലോചനേ ..

ഏവം നഗരനാരീഭിഃ ശൂർപഡിംഡിമവാദനൈഃ ..

നിഷ്കാസ്യതേ പ്രദൃഷ്ടാഭിരലക്ഷ്മീഃ സ്വഗൃഹാംഗണാത് .. 2.4.9.100 ..

ദംഡൈകരജനീയോഗേ ദർശഃ സ്യാത്തു പരേഽഹനി ..

തദാ വിഹായ പൂർവേദ്യുഃ പരേഽഹ്നി സുഖരാത്രികാ .. 101 .. *

യേ വൈഷ്ണവാ വൈഷ്ണവാശ്ച ബലിരാജ്യോത്സവം നരാഃ ..

ന കുർവംതി വൃഥാ തേഷാം ധർമാഃ സ്യുർനാത്ര സംശയഃ .. 102 ..

രാത്രൗ ജാഗരണം കുര്യാത്പുരാണപഠനാദിഭിഃ ..

ദ്യൂതേന വാ ഹരേരഗ്രേ ഗീതയാ വാ തഥൈവ ച ..103..

ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ദ്വിതീയേ വൈഷ്ണവഖണ്ഡേ കാർതികമാസമാഹാത്മ്യേ വത്സദ്വാദശീയമത്രയോദശീനരകചതുർദശീദീപാവലീകൃത്യവർണനംനാമ നവമോഽധ്യായഃ .. 9 ..

- 2.4.9.14

അത്ര പ്രസിദ്ധാ കഥാ സനത്കുമാരസംഹിതായാമ്-പുരാ ഹൃഷീകേശോനാമ ആഭീരഃ അഷ്ടസഹസ്രഗവാം പാലകഃ ആസീത്തസ്യ ഏകാംഗീനാമ കന്യാ ജാതാ . പുത്രാഭാവേ പുത്രോത്പത്തയേ ദാനധർമാദികമതീവ ചകാര, തേന പുത്രോ ജാതഃ . തദാ തത്പുരോഹിതഃ

ദുംദുഭിനാമകഃ കാണഃ ലോഭീ തത്രാഗത്യ ലോഭേച്ഛയാ അയം മൂലജാത ഇതി മിഥ്യൈവാഽവദത് . തദാ ഭീതഃ പിതാ കന്യാമവദത, ഹേ ഏകാംഗി "നയേമം ബാലകം ശീഘ്രം മുഖേ ദത്ത്വാ ഘൃതം മധു .. ക്ഷിപസ്വ തൂർണം ഗംഗായാമസ്മാകം സുഖവൃദ്ധയേ .." ഇതി . തദാ ഏകാംഗീ തമാദായ ദയയാ മഹാവൃക്ഷസ്യ കോടരേ ഽസ്ഥാപയത് "വാരംവാരം സമാഗത്യ ദിവസേഷു നിശാസു ച .. തസ്മൈ പയഃ പായയിത്വാ പുനര്യാതി സ്വകം ഗൃഹമ് .. ജാതോഽസൗ വർഷമാത്രേണ കലഭാഷീ സ ബാലകഃ .. ഏകാംഗ്യപി ച സംജാതാ യൗവനാക്രാംതദേഹികാ .." ഇതി. ഏകദാ ദുംദുഭിഃ പുരോഹിതഃ ഏകാംഗീം കാമവാസനയാ പ്രാർഥയത്, തദാ സാ ധിക്കാരം കൃതവതീ, തേന ദ്വേഷേണ ദുംദുഭിഃ തത്പിതരമുവാച, ഹേ ഹൃഷീകേശ ഇയം തവ കന്യാ യവനൈഃ സഹ ക്രീഡംതീ മയാ ദൃഷ്ടാ യവനാദ്ബാലകോ ജാതഃ സ ച കോടരേ സ്ഥാപിതഃ, ഗത്വാ പശ്യ, അഹോ തവ കുലം നഷ്ടമ് അസ്യാഃ ത്യാഗ ഏവ ഉചിതഃ, അന്യഥാ ബഹിഷ്കാരോ ഭവേത് . ഏവം ശ്രുത്വാ ഹൃഷീകേശഃ പുരോഹിതോക്തപ്രകാരേണ ഏകാംഗീം തത്പുത്രം ച വൃഷസ്യ പൃഷ്ഠേ ബദ്ധ്വാ വനേ അത്യജത്, സ വൃഷോഽപി ദൈവയോഗേന താമാദായ ഹരിദ്വാരം യയൗ, ബംധശ്ച ശിഥിലതാം പ്രാപ്തഃ, തദാ ഏകാംഗീ തത്ര കുടിം ബദ്ധ്വാ തൃണവിക്രയം കൃത്വാ തേന ദ്രവ്യേണ പുത്രം വൃഷഭം ച പുഷ്ണാതി, കാർതികേ മാസ ആഗതേ സ്നാനാർഥം ദേശദേശതഃ ലോകാഃ ആയയുഃ, തേ ഇമാം ഗോപാലികാം ജ്ഞാത്വാ ദാനാർഥമാനീതാഃ ഗാവഃ രക്ഷണായ ദദുഃ, അനയാഽപി ഗവാം സേവാ ഭൂയസീ ആരബ്ധാ തതഃ വൈഷ്ണവൈഃ തയാ ച ദ്വാദശ്യാം ഗോപൂജാ കൃതാ ഏവം വർഷത്രയമകരോത്, തത്ര ദൈവയോഗാദ്ധൃഷീകേശഃ പുരോഹിതേന ദുംദുഭിനാ സഹ ആഗതഃ, തത്ര സ്വകന്യാം ദൃഷ്ട്വാഽതിവിസ്മിതോ ഭൂത്വാ തയാ ജ്ഞാതവൃത്താംതഃ തസ്യാഃ വിവാഹമകരോത്, ദുംദുഭിശ്ച ധിക്കൃതഃ സാഽപി ശാപം ദദൗ . അദ്യപ്രഭൃതി യേ കാണേ വിശ്വാസകാരകാഃ തേ അവശ്യം വിലയം യാംതു, ഇതി ശപ്ത്വാ ബാലകം പിത്രേ ദത്ത്വാ ഗോവ്രതമുപദിശ്യ ഭർത്രാ സഹ സ്വയം ജഗാമേതി .. 14 ..

ടിപ്പണീ

[विस्तीर्यताम्]

- 2.4.9.42

യമതർപണം തു പൂർവമേവോക്തം ഭീഷ്മതർപണം ചാഗ്രേ ഭീഷ്മപംചകവ്രതേ കഥയിഷ്യതി . നരകായ നരകാസുരായ ദീപഃ പ്രദാതവ്യഃ . അത്ര വിശേഷഃ സാരോദ്ധാരേ-"പുരാ സൗവീരദേശേ തു വേശ്യാഽഭൂദ്ദ്വിജനപ്രിയാ .. നാമ്നാ ലീലാവതീ പുണ്യാ ഹരിഭക്തിപരായണാ .. കദാചിത്സാ സമായാതാ വസിഷ്ഠസ്യാഽഽശ്രമം മുദാ .. ചതുർദശീമാഹാത്മ്യം സാ പപ്രച്ഛ വിനയാന്വിതാ .. വസിഷ്ഠ ഉവാച .. ഏവം വ്രതം ത്രയോദശ്യാം കൃത്വാ രാത്രൗ വിധൂദയേ .. സ്നാതവ്യം തിലതൈലേന നരൈർനരകഭീരുഭിഃ .. നാരകീതി ച സാ പ്രോക്താ തിഥിർലോകേഷു വിശ്രുതാ .. പൂർവം വരാഹദേവാച്ച ജാതോ നരകനാമകഃ .. ധരണ്യാം സ തു പാപാത്മാ ദേവാൻസർവാഞ്ജിഗായ ച .. ഐശ്വര്യം ചൈവ ദേവാനാം ഹൃതവാൻപാപചേതനഃ .. തദാനീം ദേവതാഃ സർവേ കൃഷ്ണം ശരണമായയുഃ .. തൈഃ പ്രാർഥിതശ്ച ശ്രീകൃഷ്ണോ വധാർഥം നരകസ്യ ച .. ജഗാമ യത്ര പാപാത്മാ നരകോ ധരണീസുതഃ .. സാഽമാത്യം നരകം ഹത്വാ ചതുർദശ്യാം തു കാർതികേ .. സർവോത്തമസ്തദാ കൃഷ്ണശ്ചതുർദശ്യാ വരം ദദൗ .. യേ കരിഷ്യംതി ചാഭ്യംഗം വസ്ത്രദാനാദികം ച യത് .. തേഷാം യശശ്ച കീർതിം ച പുത്രൈശ്വര്യം ദദാമ്യഹമ് .. ഇതി തസ്യൈ വരാന്ദത്ത്വാ പ്രസിദ്ധാ സാ തതോ ഭുവി .. തസ്മിന്ദിനേ മഹാലക്ഷ്മീസ്തൈലേ സന്നിഹിതാ യതഃ .. വിഷ്ണുപാദാബ്ജസംഭൂതാ ഗംഗാ ലോകമലാപഹാ .. തസ്മിന്നുഷ്ണോദകേ ദേവീ സന്നിധാനം കരോതി വൈ .. വിധൂദയേ ത്രയോദശ്യാം ഭവേദ്യദി ചതുർദശീ .. നാരകീതി ച സാ പ്രോക്താ ആശ്വിനസ്യ സിതേതരേ .. വ്യതീപാതേ ച വൈധൃത്യാം

മാതാപിത്രോർദിന്യേപി വാ .. നാരകീ ചതുർദശീ ചേത്സ്യാത്സ്നാതവ്യം തിലതൈലതഃ .. സ്നാതവ്യം തിലതൈലേന നാരീഭിശ്ച നരൈരപി .. യതിഭിർവിധവാഭിശ്ച നിഷ്കാമൈർവാ വിധാനതഃ .. കാര്യമഭ്യംജനം തത്ര ചാഽന്യഥാ നിരയം വ്രജേത് ..” ഇതി .. 42 ..

- 2.4.9.101

അത്ര വിശേഷഃ ബ്രാഹ്മേ-"നാരദ ഉവാച .. യേന സ്ത്രിയഃ സുരൂപാഃ സ്യുഃ സുഭഗാഃ സുപ്രജാസ്തഥാ .. പതിവ്രതപരാ ബ്രഹ്മംസ്തദ്വ്രതം ബ്രൂഹി മേ പ്രഭോ .. ശ്രീബ്രഹ്മോവാച .. ശ്രൂയതാം ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠ സുഖരാത്രി ശുഭം വ്രതമ് .. യന്മയാ കസ്യചിന്നോക്തം രഹസ്യം ശിവശർമദമ് .. ഊർജേ മാസി ചതുർദശ്യാം കൃഷ്ണായാം വ്രതമുത്തമമ് .. യസ്യാഽഽചരണമാത്രേണ സ്ത്രിയഃ സൗഭാഗ്യവർദ്ധനാഃ .. ശ്രിയാ സാർദ്ധം ജഗദ്യോനിഃ ശേതേ വിഷ്ണുഃ സുഖാന്വിതഃ .. തസ്യാം രാത്രൗ ജനൈസ്തസ്മാത്സംപ്രോക്താ ജനസുപ്തികാ .. തസ്യാം ധാതുമയൈർവർണ്ണൈർഭഗവത്പംചരംഗകൈഃ.. നിജാഽഽലയേ ജീവരാത്രീ ലിഖിത്വാ സുഖരാത്രികാമ് .. ബ്രഹ്മവിഷ്ണുശിവാദീനാം മൂർതീശ്ച വിലിഖേത്തതഃ.. സൗഭാഗ്യഹേതവേ ഭർതുരനുജ്ഞാം പ്രതിഗൃഹ്യ ച .. വ്രതാർഥം കല്പയേത്തസ്യാഃ പൂജോപകരണാനി ച .. തതഃ സുഗംധദ്രവ്യേണ ഗാത്രമുദ്വർത്യ യത്നതഃ .. സ്ത്രീഭിഃ സുഖോദകസ്നാനം കർതവ്യം ദ്വിജസത്തമ .. സ്നാത്വാ വസ്ത്രം മനോഹാരി പരിധായ യഥാവിധി .. സുഖരാത്ര്യാഃ സുപ്രതിഷ്ഠാം കാരയിത്വാ ദ്വിജന്മനാ .. പൂജനീയാ വിധാനേന ഗംധപുഷ്പാക്ഷതാദിഭിഃ .. സ്ത്രീഭിഃ സഖീസംയുതാഭിഃ സുഖരാത്ര്യാദിദേവതാഃ .. സുഖരാത്രീ ഗൃഹസ്ഥാ യാ ദേവതാ ലിഖിതാ മയാ .. പൂജാം ഗൃഹ്ണാതു മദ്ദത്താം സാഃ പ്രയച്ഛതു മേ സുഖമ് .. സുഖരാത്രി നമസ്തുഭ്യം ജീവദാത്രി സുഖപ്രദേ .. ശിവപ്രിയേ ഗൃഹാണേമാം പൂജാം വൈ രക്ഷ ബാലകാൻ .. രൂപം ദേഹി ജയം ദേഹി വിദ്യാം ദേഹി സുഖം ധനമ് .. പ്രജ്ഞാം പ്രയച്ഛ മേ കാമാൻസമസ്താൻസുഖമാദരാത് .. ഇതി സംപ്രാർഥ്യ താം ദേവീം ഗീതവാദിത്രനിസ്വനൈഃ .. ലക്ഷ്മീപൂജാ തതഃ കാര്യാ ധവയുക്താഭിരാദരാത് .. ത്രിഭിഃ പൂജോപഹാരേണ മംത്രൈരേഭിർഹരിപ്രിയാമ് .. ജയ ദേവി ജഗന്മാതർവിഷ്ണോർവക്ഷസി സംസ്ഥിതേ .. രമേ നമോഽസ്തു തേ മേഽത്ര സൗഭാഗ്യം ദേഹി നിശ്ചലമ് .. ജാഗർതി യാ മഹാലക്ഷ്മീർദീപമാലാ സുഭൂതലേ .. ഹരിവക്ഷഃസ്ഥിതാ രമ്യാ സാ ദേവീ വരദാഽസ്തു മേ .. ഇതി സ്തുത്വാ ഭഗവതീം മഹാലക്ഷ്മീം സുഖപ്രദാമ് .. ഭർത്രാ സഹ ക്രീഡനീയം ദീപാവല്യാം ജയേച്ഛയാ .. ദ്യൂതം പത്യാശ്രിതം സ്ത്രീഭിരിത്യാഹ പുരുഷോത്തമഃ .. ഇത്ഥം വിധാനേന പതിവ്രതാ യാ കരോതി ഹൃദ്യം സുഖരാത്രികാഖ്യമ് .. വ്രതം സപുത്രാ ധനധാന്യയുക്താ സഭർതൃകാ സാ ഭവതീഹ സത്യമ് ..” ഇതി ..101 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_2_(വൈഷ്ണവഖണ്ഡഃ)/കാർതികമാസമാഹാത്മ്യമ്/അധ്യായഃ_09&oldid=293721" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്